

De drempel tussen muzikanten, publiek en vrijwilligers is laag

Arjan van Emmerik, vrijwilliger De Resistor

→ REGIO 8

VOOR HET LAATSTE NIEUWS: LEIDSCHDAGBLAD.NL

TIPS EN REACTIES: REDACTIE@LEIDSCHDAGBLAD.NL

MAANDAG 8 NOVEMBER 2021

REPORTAGE Max Havelaar toesprakentoernooi is dé plek voor retorisch vuurwerk

Het knettert en het knalt in het Kamerlingh Onnes

Terwijl marktlieden zaterdag hun beste aanbiedingen over de markt heen roepen, heerst verderop in het Kamerlingh Onnesgebouw een sfeer van opperste concentratie.

Daphne Stolwijk

Leiden ■ Zestig middelbare scholieren én hun docenten uit het hele land hebben zich verzameld in Leiden om zich te laten inspireren door de spreker Multatuli en zijn boek Max Havelaar. Het doel? De beste toespraak geven over een actueel onderwerp. Met natuurlijk een vleugje Multatuli erin verwerkt.

Hoe kan jouw school een handje helpen bij de strijd tegen de opwarming van de aarde? Over die vraag schreven leerlingen in duo's een toespraak. Een professionele jury koos het duo met het meest overtuigende verhaal, met als prijs onder andere een bezoekje aan het Multatuli Museum in Amsterdam, samen met de hele klas. Als voorbereiding voor de toespraak volgden deelnemers drie workshops over verschillende retorische vaardigheden.

Hulp

Voor het schrijven van de toespraak krijgen deelnemers anderhalf uur de tijd. „Dat is hartstikke moeilijk, dus de steun van je partner heb je wel nodig”, zegt de initiatiefnemer

”
Een toespraak schrijven in anderhalf uur is hartstikke moeilijk

van het toernooi, hoogleraar Journalistiek en Nieuwe Media Jaap de Jong. „Ze krijgen hulp van een coach en hun eigen docent Nederlands. De coaches bepalen ook uiteindelijk welke zes duo's in de finale belanden.”

Finale

De finalisten mochten hun toespraak van ongeveer drie minuten houden voor alle deelnemers, coaches en docenten in de grote Lorentzsaal van het KOG. De drieslagen, retorische vragen en citaten van Multatuli vlogen het publiek om de

Zodra ze hun naam horen noemen, grijpen Nils Neisingh en Kyara Hutjens de wisselbeker van het Max Havelaar toesprakentoernooi vast. FOTO INGE VAN DIJK

oren. Oplossingen voor het klimaatprobleem varieerden van geen vlees meer verkopen in de kantine tot niet meer op de scooter naar school.

De jury, met als voorzitter docent vroegmoderne literatuur Olga van Marion, stond voor een moeilijke keuze. Uiteindelijk zijn het Nils

Neisingh en Kyara Hutjens van het Utrechts Stedelijk Gymnasium die zichzelf winnaar van het toernooi mogen noemen. De publieksprijs ging naar Emma en Sophie van CSW Middelburg, die een betoog gaven over het belang van zonnepanelen op school.

Nils Neisingh en Kyara Hutjens grijpen zodra ze hun naam horen de grote wisselbeker al vast en geven elkaar juichend een knuffel. „Dit is zo leip”, zegt Kyara. Nils lacht om haar uitspraak en zegt dat hij het niet had verwacht. „De concurrentie was ook echt goed.” Kyara weet wel wat hen tot zo'n dreamteam maakte: „De samenwerking. Nils is goed in de inhoud en ik ben goed in spreken. We vullen elkaar aan.”

Nils en Kyara krijgen de wisselbeker mee naar school en mogen met de hele klas een dag naar Amsterdam naar het Multatuli museum.

Multatuli

Dit was de elfde editie van het Max Havelaar toesprakentoernooi. In 2010 begon Jaap de Jong hiermee, samen met sociaal innovator en journalist Gijsbert van Es. In het boek Max Havelaar, geschreven door Multatuli, hield de hoofdperson een toespraak die volgens De Jong de mooiste is van de Nederlandse taal. „Multatuli kon erg goed spreken. Daarom hebben we hem als voorbeeld van welsprekendheid genomen.”

Amnesty Leiden strijdt halve eeuw voor rechten

Wilfred Simons

Leiden ■ „Het kwaad komt deze kant op, en dat voelt niet lekker.” Vijftig jaar Amnesty International in Leiden en Leiderdorp, dat is aanleiding voor een feestje, en toch ook niet. Een wandelgidsje, 'Van stadsrechten naar mensenrechten', moet de Leidenaars eraan herinneren dat er om tolerantie en rechtsgelijkheid altijd strijd moet worden geleverd.

Burgemeester Henri Lenferink van Leiden, die zondagmiddag in café Leidse Lente het feest meevierde, is er niet gerust op. „Ik voel dat de samenleving minder veilig is geworden voor iedereen.” Wat hem betreft vloeit er een opdracht uit voort, om 'samen in elk geval deze stad veilig te houden’.

De nieuwe stadswandeling, die langs twintig plekken in de stad voert, maakt volgens stadshistori-

cus Cor Smit duidelijk dat eb en vloed elkaar afwisselen als het om vrijheid en burgerrechten gaat. Na het ontzet van de Spanjaarden, bijvoorbeeld, voelden de Leidenaars een enorme vrijheidsdrang. Daaraan kwam veertig jaar later een einde, toen contraremonstrantse predikanten, 'calvinistische ayatollahs' volgens Smit, de Leidenaars weer denk- en geloofsdwang oplegden.

De stadswandeling voert ook langs Diaconaal Centrum De Bakkerij aan de Oude Rijn 44. Het lijkt er vaak op alsof het wel goed zit met de mensenrechten in Nederland, maar De Bakkerij bewijst anders: hier kunnen vluchtelingen en daklozen op opvang rekenen. Ooit, schrijft Smit, 'was vluchten naar een ander land normaal'. „Maar tegenwoordig staat zelfs het recht om te vluchten en asiel te zoeken, onder druk.” Zij kunnen in Nederland, en zelfs in Leiden, niet vanzelfsprekend op hun rechten rekenen.

Cor Smit maakte duidelijk dat eb en vloed elkaar afwisselen als het om mensenrechten gaat.

FOTO TACO VAN DER EB